

2020-08-04

Uppföljning av IOP – Social gemenskap, sammanhang och kamratstöd med Pingstförsamlingen och IOGT-NTO

Bakgrund.

Linköpings kommun har en överenskommelse i form av en IOP med Pingstförsamlingen och IOGT-NTO. Överenskommelsen gäller under tre år från och med 2018-01-01 – 2020-12-31.

Idéburet offentligt partnerskap, IOP, är en samverkansmodell mellan offentlig verksamhet och civilsamhällets organisationer i frågor som bl.a. rör komplexa samhällsutmaningar. I Linköping finns sedan 2012 en samverkansöverenskommelse mellan kommunen och den idéburna sektorn. Syftet är att utveckla möjligheterna för den idéburna sektorns organisationer att utgöra viktiga aktörer inom välfärdsutvecklingen.

Syfte med överenskommelsen.

Linköpings kommun, Pingstförsamlingen och IOGT-NTO vill med denna överenskommelse nå ut till målgrupper som vi gemensamt uppfattar i stor utsträckning saknar sociala sammanhang och mötesplatser. Detta för att öka människors delaktighet och främja människors hälsa och välbefinnande.

Målsättningen är att nå människor som lever i socialt utanförskap, ensamhet och isolering. Erbjudna social samvaro, gemenskap och bygga nätverk som stärker enskilda. Bidra till att människor får fungerande vardagsrutiner, får kunskap om och förutsättningar att tillgodose sina medborgerliga rättigheter. En verksamhet där människor bli sedda, efterfrågade och respekterade för dem de är. Verksamheten skall bidra till nya upplevelser bryta gamla mönster, bygga tillit, självförtroende, engagemang och hopp om förändring.

Genom tillgång till en ny social gemenskap, sammanhang och kamratstöd där det finns en blandning av personer med erfarenhet av social utsatthet som personer med stabila sociala förhållanden ges möjligheten att skapa en anda av trygghet, medmänsklighet och framtidstro.

Uppföljning av överenskommelsen.

Utformningen av aktuell IOP är att två fristående parter samlats kring en gemensam samhällsutmaning och målgrupp. Parter med olika bakgrund, tradition och förutsättningar men inom IOPn med gemensamma syften och mål. Idén med detta har varit att stimulera till ett gemensamt lärande och utveckling.

Pingstförsamlingen har framfört synpunkter på konstruktionen av IOPn. De ser det som enklare att de är ensam part tillsammans med kommunen, och att de utifrån målgruppen har en samverkan med övriga aktörer. IOGT-NTO upplever inga problem med nuvarande konstruktionen. De kan se att det finns fördelar att samlas inom samma överenskommelse kring en gemensamt fråga.

Pingstförsamlingen, IOGT-NTO och Social- och omsorgsförvaltningen har efter att överenskommelsen tecknades träffats regelbundet för gemensam dialog kring hur målsättningen med denna IOP ska nås. Följande rapport har utgått från målen med IOPn och är en sammanställning av verksamheten sedan start.

Erbjuda social samvaro, gemenskap.

Pingstförsamlingen kan erbjuda relativt omfattande insatser. Dessa består både av vardagliga aktiviteter och behandlingsinriktade delar i form av samtal och olika typer av gruppverksamheter t.ex. Celebrate Recovery som är en form av 12-stepsbehandling. Separata grupper erbjuds för kvinnor och män. Basen i verksamheten kan sägas utgöras av den arbetsträning som erbjuds i form av ett tydligt veckoschema måndag-fredag där varje deltagare får ett individuellt schema.

För IOGT-NTO:s del utgör kamratstöd och ”lokalen” basen i verksamheten. Lokalen har öppet 5-9 timmar/dag. Minst en dag i veckan (undantag för tiden med Corona) äter man gemensam lunch men tar även promenader 2 em/vecka. För att möta behovet av social samvaro även utanför vardagar 8-17 försöker IOGT-NTO ha lokalen öppen även viss kvällstid och några helger i månaden. Att fira en drogfri jul och nyårsafton har blivit en tradition de sista åren. Förutom möten i lokalen erbjuds även så kallade ”utanförsamtal”, besök/kontakter som sker via telefon/sociala medier. Under våren-20 har dessa kontakter ökat.

Bygga nätverk som stärker enskilda.

IOGT-NTO och Pingstförsamlingen har som civila aktörer en bredd av socialt och materiellt kapital inom sina respektive organisationer. I ovan beskrivna verksamheter knyts kontakter, relationer och förtroenden byggs som möjliggör att besökare och deltagare kan lotsas och matchas in i församlingen eller föreningen.

Båda organisationerna är verksamheter där människor bli sedda, efterfrågade och respekterade för dem de är. Organisationernas vill med sitt arbete bidra till att människor får fungerande vardagsrutiner, och genom nya upplevelser bryta gamla mönster, bygga tillit, självförtroende, engagemang och hopp om förändring.

Nå människor som lever i socialt utanförskap, ensamhet och isolering.

Båda organisationerna har under IOPn haft en grupp av återkommande besökare s.k. ”stammisar”. Organisationerna beskriver att de sedan överenskommelsens start sett en succesiv ökning av besökare. Bland annat har IOGT-NTO sett att fler yngre kvinnor söker sig till deras verksamhet.

En stor del av besökarna hos både Pingstförsamlingen och IOGT-NTO är män under 30 år med bristfällig samhällsförankring. Flertalet av besökarna har problem som missbruk, kriminalitet och saknar ett ordnat bostadsförhållanden. IOGT-NTO beskriver att besökare från en ny målgrupp sökt sig till verksamheten under det sista året. Det är människor utan bakomliggande drogproblematik. Personer med psykisk ohälsa, och personer som kan beskrivas som ”udda” och har svårt att vara i större sociala sammanhang, inte sällan med social fobi.

Människor från målgruppen får kontakt med och söker sig till verksamheterna via personlig kännedom och uppsökande verksamhet. Personalen från IOGT-NTO och Pingstförsamling har egna personliga kontakter och är kända av målgruppen. De får även kontakt med möjliga besökare genom att besöka och samverka med andra öppna verksamheter i kommunen. Därutöver finns upparbetade kontakter och samverkan med andra aktörer som exempelvis kommunens stödboenden, frivården, socialtjänsten och arbetsförmedlingen. Bland annat kan verksamheterna erbjuda personer arbetsuppgifter och sysselsättning som en del av kriminalvårdens särskilda utslussningsåtgärder. Besökare och deltagare inom verksamheterna blir också viktiga ambassadörer för verksamheterna de råder och tipsar vänner att ta kontakt. Det är ett långsiktigt arbete som kräver uthållighet och regelbundenhet.

Organisationerna erfarenheter

IOGT-NTO

Kamratstödjarna, IOGT-NTO, beskriver vikten av att arbeta motiverande vilket är/blir särskilt viktiga i ”uppstartsfasen” då personer är villiga till förändring. Men även betydelsen att finnas med över tid då personer vacklar i sin motivation eller av någon annan anledning mår dåligt. Kamratstödjarna blir för enskilda viktiga som trygghetspersoner och kan vara en länk till andra samhällsinsatser. Många av de människor som de kommer i kontakt med har ett ”myndighetsförakt” som de kan hjälpa till att överbrygga. Det är vanligt att man följer med och hjälper till med olika myndighetskontakter.

Till kamratstödet kan man komma som man är. Här erbjuds samvaro på besökarnas egna villkor och det finns en stor respekt för varandra. Småskaligheten gör det möjligt att vara personlig, möta och bemöta var person. Inom kamratstödet kategoriseras inte människor. Det finns en kultur där

människor står över sina olikheter och har en förmåga att enas och förenas trots skilda bakgrunder. Alla är välkomna och verksamheten är inte dömande eller värderande. Människor har utbyte av varandra de pushar, stärker och uppmuntrar varandra. Alla människor har sina egenheter och inom kamratstödet är upplevelsen att vi är lika trots olikheterna.

Pingstförsamlingen

Ett 25 tal besökare har regelbundet kommit på torsdagskvällarna, flertalet av dessa är återkommande men även nya besökare söker sig till verksamheten. Det sista året (2020) har 90 talet unika personer deltagit i verksamheten, av dessa är en tredjedel ofta återkommande, en tredjedel kommer ibland och den sista tredjedelen kommer mer sällan.

Ett 15 tal personerna arbetstränar mellan 2 – 20 timmar i veckan. De har fått sin plats via Arbetsmarknadscentrum, LSS, Försäkringskassan, frivården och som en del i ett utslussningsarbete efter behandling.

Framtida utvecklingsmöjligheter

Båda organisationerna har erfarenheten av att flera av deras besökare saknar både fast boende och sysselsättning. Detta leder till en ostrukturerad vardag och otrygghet för den enskilda. Organisationernas uppfattning är att de flesta löser sin bostadssituation tillfälligt genom att få tak över huvudet, via olika kamrater, bekanta eller äldre föräldrar. De känner till personer som bor i tredje hand och berättar hur dessa personer är utsatta genom att de kan utnyttjas på olika sätt. Även personer som har ett eget kontrakt/boende utnyttjas när de har svårt att säga nej och tar emot mer eller mindre tillfälliga nattgäster vilka kan ställa till det genom icke önskvärda beteenden.

Pingstförsamlingen och IOGT-NTO har en framtida vision och utvecklingsidé där man ser sig som en aktiv aktör i arbetet att ge enskilda individer ett mer heltäckande stöd. Detta skulle innebära stöd inom såväl boende, sysselsättning som fritid. Pingstförsamlingen har positiva erfarenheter av det försök de redan idag genomfört genom att låta ett par bostadslösa personer bo i en av deras fastigheter och under dagtid delta i arbetsträning och den sociala gemenskapen inom verksamheten. Försöket har tydliggjort vad som saknas idag för att vara hållbart och som är nödvändigt för att kunna erbjuda boende utöver den sysselsättning, stödjande grupper, utvidgat nätverk med mera som redan finns.

För att skapa förutsägbarhet och långsiktighet skulle en utökad ekonomisk resurs och ett planmässigt samarbete med kommunen kunna beredas ytterligare personer plats.